

RPO Äldres hälsa
Ulrika Stefansson
Ordförande

2021-02-10

Regionsjukvårdsledningen

Årsrapport 2020 för RPO Äldres hälsa

Det regionala programområdet (RPO) Äldres hälsa är ett kommun- och regiongemensamt forum för kunskapsstyrning, gemensam kunskapsutveckling och lärande. Genom att skapa en samverkansstruktur för tre regioner och 38 kommuner verkar RPO Äldres hälsa för att personer ska åldras med god livskvalitet och ges förutsättningar att bibehålla god hälsa, förebygga ohälsa, leva ett så självständigt liv som möjligt och få god vård och omsorg när det behövs.

Sammanfattande analys

Äldres hälsa är ett komplext kunskapsfält som har många beröringspunkter med övriga RPO. Grunden för arbetet, den kartläggning som genomfördes i uppstarten, har kontinuerligt uppdaterats för att försöka fånga nya behov och hitta nya goda exempel. Angelägna områden som gäller äldres hälsa är desamma; skörhet, kognitiv svikt/demenssjukdom, mest sjuka äldre, palliativ vård, hälsofrämjande, förebyggande arbete och fallprevention, psykisk hälsa, ofrivillig ensamhet, akutvård för äldre och mycket mer. Flera av utmaningarna upplevs vara starkt kopplade till organisatoriska förutsättningar, både inom de kommunala strukturerna, inom regionerna och i samverkansstrukturerna.

År 2020 präglades av Coronapandemin. Äldre var en riskgrupp som drabbades särskilt hårt under pandemin. Under året sattes starkt fokus på äldrefrågorna där de utmaningar och brister som finns blev synliga även för dem som inte är insatta och arbetar aktivt med äldrefrågorna. Det goda samarbetet och det ökade intresset för våra aktuella frågor kommer att ligga till grund för fortsatt arbete.

Identifierade gap med utmaningar mellan tillgänglig vård och omsorg för äldre i sjukvårdsregionen, jämfört med rekommendationer i nationella riktlinjer, kvarstår. Två särskilt angelägna förbättringsområden var identifierade; kognitiv svikt/demenssjukdom och palliativ vård i livets slut. Äldres hälsa sammanställer och analyserar kontinuerligt resultat ur aktuella kvalitetsregister. De används för att sätta mål och föra dialog om kvalitet. Fokus på dessa områden fortsätter även 2021.

I kartläggningen identifierades även behov av att finna systematiska arbetssätt kring sköra äldre, vilket lyftes till NPO. Under hösten 2020 genomförde också NPO en konferens om skörhet där RPO deltog. Processen är ett tydligt exempel på nyttan som skapas genom god samverkan NPO och RPO.

Arbetet med Nära vård innehåller och berör många delar av områdena som identifierats och prioriterats i RPO. Avsikten är att fortsätta och utveckla samarbetet med projektledarna i de tre länen.

Genomförda aktiviteter och resultat

Kognitiv svikt/demenssjukdom

Fortsatt omvärldsbevakning och analys av området Kognitiv svikt/misstänkt demenssjukdom. En representant har under året deltagit i den nationella arbetsgruppen och framtagandet av Sammanhållet och personcentrerat vårdförlopp. Kunskapshöjning är påbörjad och webb utbildningar Demens ABC och Demens ABC+ har spridits till medarbetare i respektive regiondel.

Palliativ vård

Samverkan mellan länens lokala arbete inom Palliativ vård är etablerad. *Palliativ vecka 2020* med aktiviteter i kunskapshöjande syfte planerades men fick skjutas fram med anledning av Covid-19. Planering pågår för 2021. NAG palliativ vård bildades under hösten 2020 och de deltagare som nominerats till den har kontinuerlig dialog med RPO som ett sätt att följa, vara uppdaterade och förberedda för att stödja resultatet av NAGens arbete. Inom palliativ vård finns förbättringsbehov inom dokumentation, brytpunktssamtal, smärtskattning, munhälsa samt tillgång till palliativ vård för personer med annat än onkologiska diagnoser. Gemensamma utmaningar med Covid-19 på särskilda boenden medförde regelbundna avstämningar för utbyte av erfarenheter som sedan kom till användning i de lokala förbättringsarbetena. Resultat kopplat till det patientnära arbetet följs kontinuerligt, se sammanställning bilaga 1.

Sköra äldre

Aktivt deltagande i planering och genomförande genom värdskap för digital konferens och workshop Sköra äldre som anordnades i samverkan med NPO äldres hälsa 2020-09-29. Arbetet innebar att RPO knöt nya kontakter inom området för ökat utbyte och lärande.

Covid-19

Behovet av samverkan och samarbete, inte minst gällande läkarmedverkan i särskilda boenden, vården av mest sjuka, sköra äldre med hög grad av samsjuklighet har tydligt lyfts fram under pandemin. RPO övergick till korta, digitala avstämningar där erfarenheter hela tiden kunde delas och goda arbetssätt spridas. Covid-19 innebar ny arbetsgång för RPO och korta digitala möten med regelbunden avstämning och erfarenhetsutbyte istället för fysiska möten.

Utvecklingstendenser

Det finns stora möjligheter att behålla fokus på äldre frågorna de kommande åren. Satsningarna inom Nära vård berör till stor del arbetet med äldre. Att vården av äldre behöver utvecklas har varit tydligt under 2020 och några områden har synliggjorts speciellt.

- medicinsk samverkan och läkaruppdrag på särskilda boenden för äldre och inom kommunal hälso- och sjukvård
- Vård nära den äldre, i hemmet. Hur utvecklar vi tillsammans de arbetssätt som skapar trygg och säker vård och omsorg?

OCH LÄNENS KOMMUNER I SAMVERKAN

- Skörhet, vad är det? Vilka screeninginstrument finns och används? Hur förebygga och behandla? Vilka behov har en skör äldre och hur möter vi dem?
- Äldre i akutvårdkedjan – samverkan med RPO Akutvård och Primärvård
- Förebyggande och hälsofrämjande insatser – samverkan med RPO Hälsofrämjande

Under kommande år kommer arbete med att stödja och följa upp vårdförlopp inom demens och palliativ vård och sköra äldre genomföras.

Resultat av samverkan

Nationell nivå

Sydöstra sjukvårdsregionens representant i NPO Äldres hälsa ingår i RPO Äldres hälsa, vilket upplevs underlätta kommunikation och skapa möjlighet att hela tiden ligga i fas. Samarbetet med myndigheter och professionsföreningar sker på den nationella nivån.

RPO har efterfrågat kontakt med övriga sjukvårdsregionala strukturer för Äldres hälsa men kontakten har ännu inte etablerats. Vår förhoppning är att skapa det under 2021.

NPO har startat upp nationella arbetsgrupper (NAG) som formulera personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp. I takt med att NAG efter hand arbetar fram material kan det komma att påverka arbetssätt inom RPO.

Sjukvårdsregional nivå

Ingen regionsjukvård förekommer inom RPO Äldres hälsa. Att följa varandras arbete, erfarenhetsutbyte och delge idéer har varit en viktig del i RPOs arbete. Att synliggöra bra resultat kan bidra till att utveckla området och fatta gemensamma beslut. Gemensamma kompetenshöjande insatser planeras. RPO kommer att samverka med övriga RPO för att utbyta erfarenheter.

Lokal nivå, region och kommuner

Samverkan är väl uppbyggd, det finns liknande organisatoriska samverkansstrukturer där de gemensamma frågorna hanteras lokalt; Strategigrupp Äldre, Att åldras, Bättre liv mest sköra äldre. Vår bedömning är att det finns en styrka i att bygga vidare på de befintliga strukturerna även när det gäller implementering av vårdförloppen inom området och snarare förstärka dem vid behov än att bilda parallella strukturer.

Seniorföreträdare

Ingen senior deltar i nuläget i RPO Äldres hälsa, diskussioner har pågått. Vinsten av seniordeltagande bedöms större i de lokala strukturerna.

Spindeldiagram över kvalitetsindikatorer
Period 2020-01 - 2020-12

Spindeldiagram över kvalitetsindikatorer
Period 2019-01 - 2019-12

Kalmar län

OCH LÄNENS KOMMUNER I SAMVERKAN

Spindeldiagram över kvalitetsindikatorer
Period 2019-01 - 2019-12

Spindeldiagram över kvalitetsindikatorer
Period 2020-01 - 2020-12

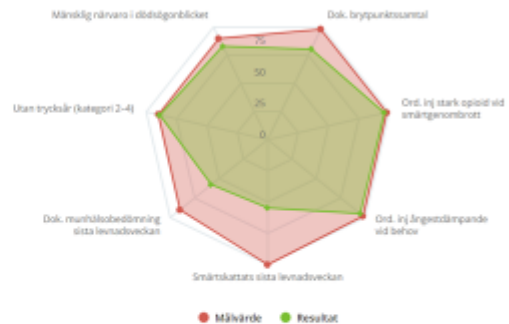

Östergötland

Spindeldiagram över kvalitetsindikatorer
Period 2020-01 - 2020-12

Spindeldiagram över kvalitetsindikatorer
Period 2019-01 - 2019-12

Jönköpings län